

Verksamhetsberättelse 2022 för Göteborgsnoden inom ULF – Utbildning, Lärande, Forskning

Inledning

Göteborgsnoden inom ULF (Utveckling, Lärande, Forskning) består av sex lärosäten. Förutom Göteborgs universitet, som är samordnande lärosäte, ingår Chalmers tekniska högskola, Gymnastik- och idrottshögskolan, Jönköping University, Högskolan i Borås samt Högskolan Kristianstad. Projekt finansierade inom ramen för ULF-avtal ska bidra till ULF:s övergripande syfte, det vill säga att utveckla och pröva olika modeller för långsiktig samverkan mellan lärosäten och huvudmän inom skolväsendet och ska leda till forskning som är relevant för skolan och lärarutbildningen. Detta har också genomsyrat satsningarna på forskningsprojekt inom Göteborgsnoden. Vid samtliga lärosäten inom noden har arbetet fortsatt med att vidareutveckla goda former för dialog och samverkan mellan lärosäten och skolverksamheter på såväl ledningsnivå som mellan forskare och lärare.

Som samordnande lärosäte var Göteborgs universitet engagerat i det nationella ULF-arbetet, vilket bland annat innebar medverkan i skrivandet av en till regeringen inlämnad rapport för försöksperioden mellan 2017–2021. Bidrag till det nationella arbetet under 2022 skedde initialt inom ramen för den Nationella styrgruppen och senare såväl inom ULF:s strategiska grupp, ULF-S, som inom ULF:s operativa grupp, ULF-O. Under 2022 omförhandlades och tecknades nya ULF-avtal för perioden 2022–2024 mellan Göteborgs universitet och de fem nodlärosätena.

Enligt överenskommelse mellan lärosätenas rektorer har noden en gemensam styrgrupp som leds av Göteborgs universitet. Styrgruppen fördelar medel till de medverkande lärosätena för lokala ULF-aktiviteter och utgör även en plattform för erfarenhetsutbyte mellan lärosätena.

Vid Göteborgs universitet genomfördes under 2021 en översyn av organisation och ansvar angående ULF. I mars 2022 fattade rektor beslut att överföra ULF organisatoriskt till Utbildningsvetenskapliga fakulteten. Beslutet innebar att ansvaret för att organisera beredning av ärenden på lokal nivå samt ärenden som berör avtal, samverkan och strategiska frågor inom de lokala, regionala respektive nationella nivåerna överfördes till Utbildningsvetenskapliga fakulteten men att rektor fortsatt skulle fatta beslut om tilldelning av medel för forskningsprojekt, fördelning av ULF-medel inom den regionala noden och rörande GU:s medverkan i avtal på regional och nationell nivå.

Nodkonferens

En inom noden gemensam resultatkonferens anordnades den 6 april 2022 i Jönköping i samarbete mellan Göteborgs universitet och Jönköping University, sex praktiktäna forskningsprojekt inom ULF presenterade sin forskning för ett femtiotal deltagare från flera olika kommuner och lärosäten, se: <https://www.gu.se/nyheter/praktiktarna-forskning-i-fokus-pa-konferens>

Avtal mellan lärosäten och skolhuvudmän

Under 2022 tecknade lärosätena nya avtal med skolhuvudmän för perioden fram till 2024, alternativt omförhandlade befintliga avtal. Sammantaget hade noden 37 avtalshuvudmän varav Göteborgs universitet 16, Chalmers, 8, Högskolan i Borås 3, Jönköping University, 3,

Gymnastik- och idrottshögskolan 2, samt Högskolan Kristianstad 5 + kommunförbundet Skåne.

Praktiknära forskning i samverkan

Fyra nya projekt beviljades medel efter en utlysning om forskningsmedel för ULF-forskning vid Göteborgs universitet. Även vid Chalmers beviljades fyra nya projekt medel efter en utlysning. Vid båda lärosätena fanns en särskild grupp för bedömning av ansökningarnas kvalitet och genomförbarhet. Högskolan i Borås utvecklade former för ett löpande ansökningsförfarande där ansökningar behandlats i en intern ULF-arbetsgrupp samt en extern styrgrupp för samverkan. Projekt pågick i fyra kommuner. Vid Högskolan Kristianstad användes Forskningsplattformen "Lärande i samverkan" för att stötta praktiknära forskning som genomfördes i samverkan mellan forskare vid högskolan och pedagogisk personal anställd vid skolor och förskolor hos de skolhuvudmän som medverkade i samarbetet. Plattformen drev även en öppen seminarieserie kring praktiknära samverkansforskning och gav fortsatt stöd till fem forsknings- och samverkansprojekt. Gymnastik- och Idrottshögskolan samt Jönköping University hade pågående ULF-projekt i samverkan med 2 respektive 3 kommuner.

Gemensamt för ULF- projekten är att de särskilt integrerat professionskunskaper och forskningskunskaper som kan leda till kunskapsutveckling också när projektiden är slut. Samtidigt är alla projekt unika och deras tyngdpunkter för spridning av uppnådda resultat ser olika ut. Det tycks mycket troligt att de processer som inletts kommer att få fortsatta framtida verkningar, både inom skolan och utbildningsväsendet och inom forskningsvärlden. Både vetenskapliga publikationer och nytt forskningsstöd för vissa deltagande forskare pekar på det senare.

Forskningsplattformen ”Lärande i samverkan” drivs i samverkan mellan Högskolan Kristianstad och närliggande kommuner (för närvarande ingår inga fristående skolhuvudmän i samverkan). Plattformen stöttar praktikinära forskning som genomförs i samverkan mellan forskare vid högskolan och pedagogisk personal anställd vid skolor och förskolor hos de skolhuvudmän som medverkar i samarbetet. Plattformen driver även en öppen seminarierie kring praktikinära samverkansforskning.

Under 2022 har en kommun (Östra Göinge) lämnat plattformens styrgrupp, medan två nya har tagit plats (Åstorp och Bromölla). Plattformen har gett fortsatt stöd till fem forsknings- och samverkansprojekt samt arrangerat seminarietillfällen, dels kring olika sätt att samla och analysera data hos skolhuvudmän, dels kring möjligheter och utmaningar med praktikinära forskning. I det sistnämnda fallet har även frågor om forsknings- och forskareetik i förhållande till praktikinära forskning aktualiserats, där delar av diskussionerna kommer att publiceras i en antologi om praktikinära forskning. Plattformen har även medverkat i flera aktiviteter kring ULF-samverkan på såväl nationell som regional nivå.

Under 2022 har dessutom samtal förts med representanter för den arbetsplatsförlagda lärarutbildningen på Högskolan Kristianstad, kring hur man kan möjliggöra för lärarstudenter att, som del i examensarbetet, bedriva och/eller medverka i praktikinära forskning. Plattformen har även samarbetat med forskarutbildningen i Pedagogiskt arbete, för att öka deltagandet vid plattformens seminarietillfällen.

2022 ULF årsredovisning

Aktiviteter GIH och Kommuner

- Internat i Tällberg med Järfälla lärare, skolhuvudman och forskare
- Möten fysiskt och digitalt med Haninge och Järfälla kommuner
- "Rekryterings- och samverkansmöten" för att anlita interna och externa forskare.
- Nya förlängda avtal skrivna med Haninge och Järfälla kommun 2022–2024
- Projektledning i 6 olika projekt

Aktiviteter regionalt och nationellt

- Styrgruppsmöten med GU noden
- ULF slutkonferens (tom - 2021) i Stockholm 3 maj. Med representanter Järfälla lärare och skolhuvudman och Haninge lärare.
- Nationell Bazar 15 december 2022 Inför 2025–2035. Skolhuvudmän Järfälla samt 2 representanter från GIH lärosäte

Spridning

SVEBI 14–15 juni 2022

Izabela Seger: Sustainable Swedish School Intervention with Extra Aerobic Exercise—Its Organization and Effects on Physical Fitness and Academic Achievement.

Anders Frisk och Dan Wiorek: Bollspel + Dans = Sant?

Britta Thedin Jacobsson och Anna Tidén: Inkluderande undervisning i idrott och hälsa – en praktikbaserad studie i årskurs 3 och 6.

SFAIM:s vårmöte på GIH 19–20 maj 2022

Izabela Seger: En hållbar svensk skolintervention med extra pulshöjande träning – dess organisation och effekter på fysisk kapacitet och akademisk prestation. Abstract publicerat i "The Orthopaedic Journal of Sports Medicine" 2022. Samt publicerad i tidskriften Svensk Idrottsmedicin 2022.

Master nivå

Hanna Mulder, GIH/Haninge. "När jag själv får välja!": En kvalitativ studie om elevers och lärares upplevelser av motivation när eleven får göra ett inriktningsval i ämnet idrott och hälsa på gymnasiet. Fredrika Bremer Gymnasiet Haninge En masteruppsats

Praktiknära och avnämmarkonferenser

3 ULF projekt från Järfälla presenterade på Idrottslärarstämman i Jönköping i 1–2 april 2022

3 ULF projekt (1 från Haninge och 2 från Järfälla) på Idrott och hälsokonventet på GIH 31 oktober – 1 november 2022)

Här är även Järfällas **konferensbidrag listade:**

1. Seger I, Lundvall S, Eklund A, Jamshidpey A, Takats J, Stålmán C, Tiden A, Andersson EA. En hållbar svensk skolintervention med extra pulshöjande träning – dess organisation och effekter på fysisk kapacitet och akademisk prestation. Svensk förening för fysisk aktivitet och idrottsmedicins nationella vårmöteskonferens, GIH, Stockholm, Sverige, 19-20 maj 2022. Abstract publicerad i tidskriften Svensk idrottsmedicin 2022;2:31. <https://www.sls.se/globalassets/sfaim/dokument/tidningen/2022/imf-2-22-web.pdf>
2. Seger I, Lundvall S, Eklund A, Jamshidpey A, Takats J, Stålmán C, Tiden A, Andersson EA. Sustainable extra aerobic training - participation, experiences and effects on physical fitness and academic achievements in school children. Annual conference SVEBI, Malmö, Sweden, Feb 10-11, 2022.
3. Seger I, Lundvall S, Eklund A, Jamshidpey A, Takats J, Stålmán C, Tiden A, Andersson EA. A Sustainable Swedish School Intervention with Extra Aerobic Exercise—Its Organization and Effects on Physical Fitness and Academic Achievement. Abstract published in The Orthopaedic Journal of Sports Medicine, 2022 Jun;10(6 suppl4): 2325967121S00831.

Under 2022 har Chalmers ULF-verksamhet fortskridit med samma övergripande struktur som tidigare år. Året inleddes med en utlysning av forskningsmedel där enskilda skolor kan ansöka om finansiering av praktknära forskningsprojekt. Chalmers ULF-grupp bedömer ansökningar med avseende på kvalité och genomförbarhet och kopplar samman varje beviljat projekt med en forskare på Chalmers, vars forskningstid bekostas av ULF-medel. Nytt för 2022 var att ULF-medel kunde användas även för att bekosta forskningstid för involverade gymnasielärare. Mot slutet av vårterminen anordnade vi den första ULF-workshoppen på Chalmers som samlade intresserade forskare och lärare för presentationer av föregående års ULF-projekt. Detta var mycket uppskattat och kommer att upprepas under 2023. Under hösten startade fyra nya ULF-projekt i samarbete med Franklins gymnasium i Mölndal, NTI Johanneberg i Göteborg och Göteborgs Tekniska College.

Högskolan i Borås har under 2022 vidareutvecklat ULF-verksamhetens arbetsformer. Det ansökningsförfarande som påbörjades i början av året där ansökan sändes in under februari månad genererade några inkomna ansökningar. För att bättre kunna förvalta kreativitet och nya idéer förlängdes ansökningsperioden till ett löpande ansökningsförfarande. Idag kan huvudmän inkomma med en enkel förfrågan via e-post och redan i detta stadie kopplas samman med högskolans forskare så att dessa gemensamt kan skriva fram en projektskiss med tidsplan. Efter att ha tagit del av erfarenheter från skolans samt högskolans personal har vi successivt arbetat fram en process där det nu ska finnas tid för förankring med projekten och dess tidsplan. Ansökningarna behandlas i en intern ULF-arbetsgrupp samt en extern styrgrupp för samverkan. Under året har ULF-projekt i genomförandefasen pågått i Borås, Falköping, Mark och Svenljunga, samt flera projekt med start 2023 har initierats.

Avtalshuvudmän Göteborgsnoden 230330

Lärosäte	Huvudmän, kommunala (K) fristående (F)	Totalt antal
GU	Ale (K) Alingsås (K) Göteborgs stad (K) Härryda (K) Kungsbacka (K) Kungälv (K) Lerum (K) Lilla Edet (K) Mölnadal (K) Partille (K) Stenungsund (K) Tjörn (K) Öckerö (K) KLARA teoretiska gymnasium, Göteborg (F) Fridaskolorna i Göteborgsregionen (F) Kunskapskolan i Göteborgsregionen (F)	16
Chalmers	Göteborg Klara teoretiska gymn (F) Göteborg NTI-gymnasiet Johanneberg och Kronhus (F) Göteborg Lindholmens tekniska gymn (F) Göteborg Polhemsgymnasium (K) Göteborg SKF:s tekniska gymn (F) Göteborgs Tekniska College AB (F) Härryda Hulebäcksgymnasiet (K) Kungsbacka Elof Lindälvs gymnasium och Aranäsgymnasiet (K)	8
Högskolan i Borås	Mark (K) Falköping (K) Svenljunga (K)	3
Jönköping university	Jönköping (K) Habo (K) Vaggeryd (K)	3
GIH	Järfälla (K) Haninge (K)	2
HKr	Kristianstad (K) Hässleholm (K) Helsingborg (K) Bromölla (K) Åstorp (K) <i>Kommunförbundet Skåne (33)</i>	5 (33)